

Perämerenmaruna

Bottenviksmalört

Artemisia campestris subsp. *bottnica*

Luontodirektiivin laji (liitteet II ja IV)
BOR suojelutaso epäsuotuisa huono, paraneva

Koodi: 1945

Rauhoitettu (LSA 471/2013)
Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 471/2013)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): äärimmäisen uhanalainen (CR)

Kuva: Päivi Virnes

Luonnehdinta

Perämerenmaruna on monivuotinen, 20–80 cm korkea ruoho. Sen varret ovat pystyt tai kohenevat, ohuet ja sitkeät sekä usein punaiset. Lehdet ovat kapealiuskaiset ja ainakin alimmat lehdet ovat ruodilliset. Kukinto on kapeahko mykeröstö. Perämerenmaruna on hyvin vaikea erottaa ketomarunasta (*Artemisia campestris* subsp. *campestris*), josta se on luultavasti kehittynyt ja jonka kanssa se usein risteytyy. Perämerenmarunalla on useimmiten suuremmat ja karvaisemmat mykeröt. Lajin taksonomia vaatii vielä selvittelyä.

Elinympäristö ja levinneisyys

Perämerenmaruna kasvaa hiekkamaalla avoimilla ja kuivilla paikoilla, kuten hiekkarannoilla. Perämeren rantojen kotoperäinen kasvi kasvaa Suomessa alkuperäisenä vain Tornion Vähä-Huiturin saarella. Muut rannikon alkuperäisesiintymät ovat joko hävinneet tai risteytyneet ketomarunan kanssa. Uuslevinnän tuloksena radan- ja tienvarsilla kasvaa kasvia, jonka taksonominen asema ei ole selvillä.

Nykytila ja uhkatekijät

Perämerenmarunan säilymisen suurin uhka on risteytyminen ketomarunan kanssa. Myös umpeenkas-

vu, hiekkarannan voimakas virkistyskäyttö ja satunnaistekijät uhkaavat pientä populaatiota. Lajin ainoa geneettisesti puhdas esiintymä ja sen säilyminen on otettu huomioon Perämeren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Kasvupaikan avoimuutta on lisätty puustoa ja pensaikkoa raivaamalla.

Hoitosuositukset

Kasvupaikka tulee pitää avoimena. Perämerenmarunan biologiaa ja ekologisia vaatimuksia tulee selvittää ennen kuin yksityiskohtaisia hoitosuosituksia voidaan antaa.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Ilmonen, J., Rytteri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.
- Uotila, P. 2012. Perämerenmaruna – bottenhavsmalört. Teoksessa: Rytteri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. (toim.). Suomen uhanalaiset kasvit. S. 55–57. Tammi, Helsinki.